

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Paraizs és Társa Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Paraizs József ügyvéd által képviselt **felperesnek** - a Wiszkidenszky és Tóth Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Tóth Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen **kártérítés** iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. január 11-én meghozott 2.G.40.880/2005/17. számú ítélete ellen a felperes 18. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 (tizenöt) napon belül 600.000 (hatszázezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az állam javára, az adóhatóság felhívására 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás:

A felperes keresetében 78.844.940 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Követelését arra alapította, hogy az alperes a "P 2" Kft. „v.a.” végelszámolása során az elvárható gondosságot elmulasztotta, és ezzel okozati összefüggésben a felperesnek a "P 1 Kft."-vel, valamint a "P. P. Kft."-vel kötött szerződéseiből eredően kárt okozott, amelynek megtérítésére köteles (Cstv. 73. § (3) bekezdése, Ptk. 348. § (1) bekezdése, 339. § (1) bekezdés és 355. § (4) bekezdés).

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Kártérítési felelősségének jogalapját, ezen belül a kár mértékét, magatartása és a felperes kára közötti okozati összefüggést vitatta, egyben elévülési kifogást is előterjesztett.

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 2.934.417 Ft perköltséget és az államnak külön felhívásra 900.000 Ft eljárási illetéket.

Ítéletének indokolásában kiemelte, hogy az 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 73. § (3) bekezdése szerint a végelszámoló kártérítési felelősségének alapját a végelszámoló tevékenysége és a kár bekövetkezése közötti közvetlen okozati összefüggés teremti meg. A felperes kártérítési követelésének elbírálása során ezért elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes által előadott tények önmagukban alkalmasak-e az alperes kártérítési felelősségének megállapítására.

A felperes a követelését egyrészt a perben nem álló **"P 1 Kft."**-vel kötött szerződésből eredően bekövetkezett vagyoni hátrányára alapította. A felperes az engedményezési szerződést nem csatolta be, állítása szerint annak megkötésére a 2000. év elején került sor. A kártérítési követelés ténybeli alapja a **"P 1 Kft."**-vel szerződő fél szerződésszegő magatartása, amelynek érvényesítése tárgyában a felperes az eladó (ÁVÜ) jogutódjával szemben peres eljárást indított. Szerződésszegés tényén alapuló kártérítési követelést a fenti engedményezési szerződés alapján a felperes az ÁPV Rt-vel mint szerződő féllel szemben érvényesíthet. Amennyiben az engedményezés alapját szolgáló követelés megalapozatlan vagy elévült, ezek jogkövetkezményét a jogosult harmadik személyre nem háríthatja át, az engedményezési szerződés nem keletkeztet több jogot, mint amennyit az engedményezési szerződés jogalapján az engedményes megszerezett. Amennyiben követelésének nem tud érvényt szerezni, az ebből eredő kárát legfeljebb a vele kötelmi jogviszonyban álló engedményezővel szemben érvényesítheti. Az alperes mint a **"P 2 Kft."** „v.a.” végelszámolójának magatartása semmilyen módon nem kapcsolódik a felperes esetleges kárához, így az okozati összefüggés hiánya folytán e szerződésből eredően a felperes kártérítést sem követelhet az alperessel szemben.

Kártérítési követelésének ténybeli alapjaként még azt jelölte meg a felperes, hogy az alperes magatartásával okozati összefüggésben a **"P 2 Kft."** „v.a.” végelszámolója nem zárult le, melynek következtében az ingatlan felett jogosultsággal rendelkező személyek az ingatlanhoz kapcsolódó egyes részjogosultságaikat nem tudták gyakorolni. A felperes és a **"P. P. Kft."** által aláírt ingatlan adásvételi szerződés 2003-ban keletkezett. Az okirat tartalmából kitűnik, hogy a felperes teljes mértékben ismerte az ingatlannal kapcsolatos jogosultságok gyakorlását akadályozó valamennyi körülményt. Amennyiben a felperesnek e szerződés megkötésével okozati összefüggésben kára keletkezett, az a szerződéskötés tényével és nem az alperes eljárásával áll okozati összefüggésben, így az az eladóval szemben fennálló jogviszony keretei között értékelhető. Az ingatlan mindenkori tulajdonosát ért kár érvényesítésére a felperes nem jogosult, kizárólag csak az általa érvényesíthető jogokat gyakorolhatja.

A károkozó magatartás és a káresemény között fennálló távoli és közvetett kapcsolat önmagában nem eredményez kártérítési felelősséget. A kártérítési követelés alapjául szolgáló szerződéseket a felperes olyan időpontban kötötte, amikor a cégbíróság az alperest a végelszámolói tisztségéből már korábban felmentette. Mindehhez viszonyítva a felperes esetleges kárához vezető közvetlen okot a szerződések megkötése valósította meg, amelyek teljesítését hátráltatta az a

tény, hogy a végelszámolás a mai napig sem fejeződött be. Az alperes végelszámolóként tanúsított magatartása és a felperes által előadott károsodás között az okozati összefüggés azonban nem áll fenn, ezért a felperes által előadott tények önmagukban sem alkalmasak annak alátámasztására, hogy a felperest az általa érvényesített jog az alperessel szemben megilleti, és erre tekintettel a keresetet minden további bizonyítás mellőzésével utasította el. A követelés érdemi vizsgálatát gátló elévülési kifogással kapcsolatban rámutatott arra, hogy ez csak abban az esetben bírálható el, ha a követelés fennáll és esedékes, figyelemmel azonban arra, hogy a felperes a keresettel érvényesíteni kívánt joggal nem rendelkezik, az alperes elévülési kifogásának vizsgálatát mellőzte. A perköltségről és a le nem rótt illetékről a Pp. 78. § (1) bekezdése, illetve a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint rendelkezett. Az alperest képviselő ügyvéd munkadíját a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alkalmazásával állapította meg.

Az ítélet elleni fellebbezésében a felperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását, illetve amennyiben a másodfokú bíróság ezt a kérelmét nem teljesítené, az alperesnek megítélt perköltség mérséklését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a Pp. 206. §-át és 221. § (1) bekezdését sérti, és ezért szükséges az ítélet hatályon kívül helyezése. Ítéletét úgy hozta meg az elsőfokú bíróság, hogy a tényállást nem derítette fel, ráadásul indokolása nélküli azoknak a jogszabályoknak a megjelölését, amelyekre a döntését alapította. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a fel nem derített tényekből jogi következtetéseket vont le ítéletének 7. oldal második bekezdésében, 5. oldal első és utolsó bekezdésében. Az ítélet 2. oldal harmadik bekezdésében ugyancsak anélkül tett megállapítást, hogy azt a Pp. 221. § (1) bekezdése alapján megindokolta volna. A tényállás felderítésének ki kellett volna terjednie arra, hogy az alperes nem tudta, vagy az adott körülmények között nem akarta a végelszámolói tisztséget ellátni. Az elégtelen tényfeltárás akadályozta meg abban, hogy egyértelműen bizonyítsa: az alperes a végelszámolói tisztséget nem akarta ellátni, ezzel és egyéb kereset szerinti jogsértő magatartásával kárt okozott, mégpedig olyat, amely közvetlen hatással volt a perben hivatkozott szerződéses viszonyokra. Az elsőfokú ítélet említést sem tett a Legfelsőbb Bíróság Gf.VII.31.325/1993/10. számú ítéletével kapcsolatos perújítási eljárásról, melyben az 1998. május 22-én benyújtott kérelmet elutasító elsőfokú végzést a Fővárosi Ítéltábla 2003. október 30-án hozott végzésével helybenhagyta. A dátumok alapján látható, hogy a felperes sem az engedményezéskor, sem az ingatlan megvételekor nem tudhatta, hogy mi lesz a végelszámolás sorsa, és a dátumokból az is látszik, hogy a perújítási kérelmet végelszámolóként az alperesnek kellett volna benyújtania, de ez nem így történt. Az, hogy az alperes jogsértő magatartása a felperesnek kárt okozott, nem róható fel a felperes szerződéses partnereinek, nem is kérhető számon rajtuk, ahogyan ezt az ítélet indokolása sugallja (5. oldal harmadik bekezdés, 6. oldal második bekezdés). Az elsőfokú bíróság valótlannul állapította meg, hogy a felperes teljes mértékben ismerte az ingatlannal kapcsolatos jogosultságok gyakorlását akadályozó valamennyi körülményt. Erre a megállapítására szintén a tényállás felderítésének

elmaradása miatt kerülhetett sor, hiszen ellenkező esetben kiderült volna, hogy az alperes elfelejtett az ingatlan-nyilvántartási eljárásokba bekapcsolódni, és ezért a "P 2 Kft.". „v.a." nevében arra jogosulatlanok szabadon fordulhattak megalapozatlan kérelmekkel a földhivatalhoz. Minderre csak a felperes alapos feltáró tevékenysége során derült fény, mint ahogyan arra is, hogy ez milyen kárt okozott a felperesnek. Az ítéletben az sem szerepel, hogy az alperes a jelen peres eljárás felfüggesztését kérte a felperes és az ÁPV Rt. közötti per jogerős befejezéséig. Ennek a kérelemnek az elsőfokú bíróság ugyan helyt adott, de ezt a végzést a Fővárosi Ítéltábla 9.Pkf.25.367/2005/2. számú végzésével megváltoztatta. Az ítélet szerint a felperes az engedményezési jogviszony alapján az ÁPV Rt-n kívül csak a "P 1 Kft.". ellen léphet fel, ez a megállapítás azonban teljesen ellentétes az ítéltábla végzésében kifejtett állásponttal. Az elsőfokú ítéletnek a bizonyítás eredményét mérlegelve kellett volna rögzítenie a tényállást a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján. Az ítéletből azonban nem csak az állapítható meg, hogy a tényállás felderítése hiányos volt, hanem az is, hogy a beszerzett bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság iratellenes megállapításokat tett, és ezek nem mentesek a logikai ellentmondásoktól. A fellebbezéssel támadott ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság csupán néhány jogszabályt tüntetett fel (Cstv. 73. §, Ptk. 326. §, 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet, 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet), további jogszabályi hivatkozás az indokolásban nincsen, következésképpen a kereset elutasítása minden jogszabályi hivatkozás nélkül történt. Ez, túl azon, hogy sérti a Pp. 221. §-át, azért is sérelmes, mert megnehezíti a fellebbező helyzetét, akinek meg kell kísérelnie kitalálni, hogy az elsőfokú bíróság milyen jogszabályokra alapozta döntését.

Az alperesnek megítélt perköltség összege eltúlzott, és a jogi képviselő munkájával sem áll arányban, ezért az elsőfokú bíróságnak ezt a hivatkozott rendelet 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelnie kellett volna. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a kereset elutasításának indokai függetlenek az alperes jogi képviselőjének érveitől, ezért a perköltség összege a jogi képviselő tevékenységének túlértékelését jelenti. Külön sérelmezte, hogy az alperes olyan iratokat szerzett be és csatolt a perben, amelyekhez törvényesen nem juthatott hozzá, ennek ellenére a jogtalan beszerzésben és felhasználásban részes alperesi képviselőnek az elsőfokú bíróság teljes perköltséget ítelt meg, és ezzel a törvénysértő magatartást honorálta.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, álláspontja szerint ugyanis az elsőfokú bíróság a Ptk. 339. §-ának alkalmazásával helyes döntést hozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt a Pp. 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és annak jogi indokolásával is maradéktalanul egyetértett. Az elsőfokú ítélet helyes indokait ezért

nem ismétli meg, határozatában azokra a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján csak visszautal, és kizárólag a fellebbezésben előadottak miatt mutat rá a következőkre.

Az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 220. § (1) bekezdés d) pontjában és 221. § (1) bekezdésében rögzített, az írásba foglalt ítélet indokolására vonatkozó szabályokat, mert az ítélet indokolásának tartalmából egyértelműen kitűnik, hogy melyek azok a jogszabályok, amelyekre a döntést alapította. Az elsőfokú bíróság határozatának indokolása szerint a felperes kártérítési igényét - a felperesi állítással szemben a Fővárosi Ítéltábla 9.Pkf.25.367/2005/2. számú végzésében írtaknak megfelelően - a végelszámoló kártérítési felelősségére irányadó szabályból kiindulva a Ptk. 339. § (1) bekezdésének alkalmazásával bírálta el, és ezeknek a jogszabályoknak a helyes alkalmazásával vont le azt az ugyancsak megalapozott következtetést, hogy a kártérítési felelősség három szükségképpen eleméből egy, az okozati összefüggés mindenképpen hiányzik. Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság a kártérítési igény ténybeli alapjaként megjelölt engedményezési és adásvételi szerződéseknek az elemzésével helyesen mutatott rá arra is, hogy az ezekre a jogviszonyokra vonatkozó általános és speciális szabályok (a Ptk. 198. § (1) bekezdése, 277. § (1), (4), (5) bekezdése, 328-330. §-ok, 365. § (1) bekezdése, 367. § (1), (2) bekezdése) szerint keletkező szerződéses jogosultságok és kötelezettségek alapján a felperes az ezekből a jogviszonyokból eredő hátrányainak megtérítését a szerződésen kívüli károkozás szabályaira hivatkozva miért nem érvényesítheti sikerrel az alperessel szemben.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indoklásából (5. oldal 1. bekezdés, 7. oldal 3. bekezdés) az is megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság döntését nem a perbeli bizonyítás eredményeként megállapított tényekre, hanem a keresetben megjelölt tények valóságára alapította, és ebből kiindulva vont le azt a következtetést, hogy a követelés alapjaként megjelölt tények még valóságuk esetén is kizárják a sikeres igényérvényesítést, a további bizonyítást ezért is mellőzte. Az elsőfokú bíróság tehát a Pp. 206. §-át - bizonyítás lefolytatása hiányában - nem sértette meg, de nem is sérthette meg, a Pp. 163. § (1) bekezdése szerint ugyanis a bíróságnak csak a per eldöntéséhez szükséges tényekre kell bizonyítást elrendelnie, ez a kötelezettség nem terheli azonban abban az esetben, ha az állított tények valósága vagy valótlanúsága a perbeli döntést nem befolyásolja, vagyis ha a döntés nem az állított tények bizonyításának a függvénye.

Mindezekből következik, hogy az elsőfokú bíróság fellebbezésben megjelölt eljárási szabályok egyikét sem sértette meg, és emiatt alaptalan a felperes Pp. 252. § (2) bekezdésének alkalmazására irányuló elsődleges fellebbezési kérelme.

A felperes másodlagos fellebbezési kérelme az alperesnek megítélt elsőfokú perköltség leszállítására irányult. Az elsőfokú bíróság az alperest képviselő ügyvéd áfával növelt munkadíját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének alkalmazásával, az e szakasz a) és b) pontjában megszabott kereteken belül határozta meg. A rendelet 3. § (6) bekezdése abban az esetben ad lehetőséget a bíróságnak a munkadíj mérséklésére, ha a jogszabály szerinti munkadíj nem áll

arányban a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységgel, amennyiben pedig a bíróság él ezzel a jogszabályban biztosított jogával, akkor ezt a döntését egyben indokolni is köteles. Minthogy a rendeletnek a mérséklést megengedő előbbi szabálya kizárólag az elvégzett ügyvédi tevékenység alapján engedi meg a munkadíj mérséklését, a bíróság csak az ügy bonyolultságát, szakmai nehézségét, az elvégzett ügyvédi tevékenységnek a célszerű pervitel követelményeinek megfelelő voltát, a beadványok számát, terjedelmét, az ezek elkészítésének, illetve a tárgyalásokon való részvételnek az időigényességét veheti figyelembe a munkadíj megállapítása során. Ezeknek a körülményeknek a számbavételével pedig nem állapítható meg, hogy az alperesnek megítélt ügyvédi munkadíjból álló perköltség ne lenne arányban az alperest képviselő ügyvéd elsőfokú eljárásban ténylegesen elvégzett tevékenységével.

Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.

A felperes fellebbezése nem volt eredményes, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése folytán köteles megfizetni az alperes jogi képviselőjével felmerült és a másodfokú eljárásban ténylegesen kifejtett tevékenységgel arányosan megállapított, áfával növelt összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget. A felperes illetékfeljegyzési joga miatt le nem rótt fellebbezési illeték megfizetéséről a másodfokú bíróság a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint rendelkezett.

Budapest, 2007. június 5.

Dr. Tölg-Molnár László s.k.
a tanács elnöke

Dr. Hóbl Katalin s.k.
előadó bíró

. Madarász Anna s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: